

Evaluering af Ungdomskriminalitetsnævnet

En præsentation af de første fire devalueringer

Oplæg for Dansk Kriminalistforening

22. november 2022

Signe Bechmann Hansen

Justitsministeriets Forskningskontor

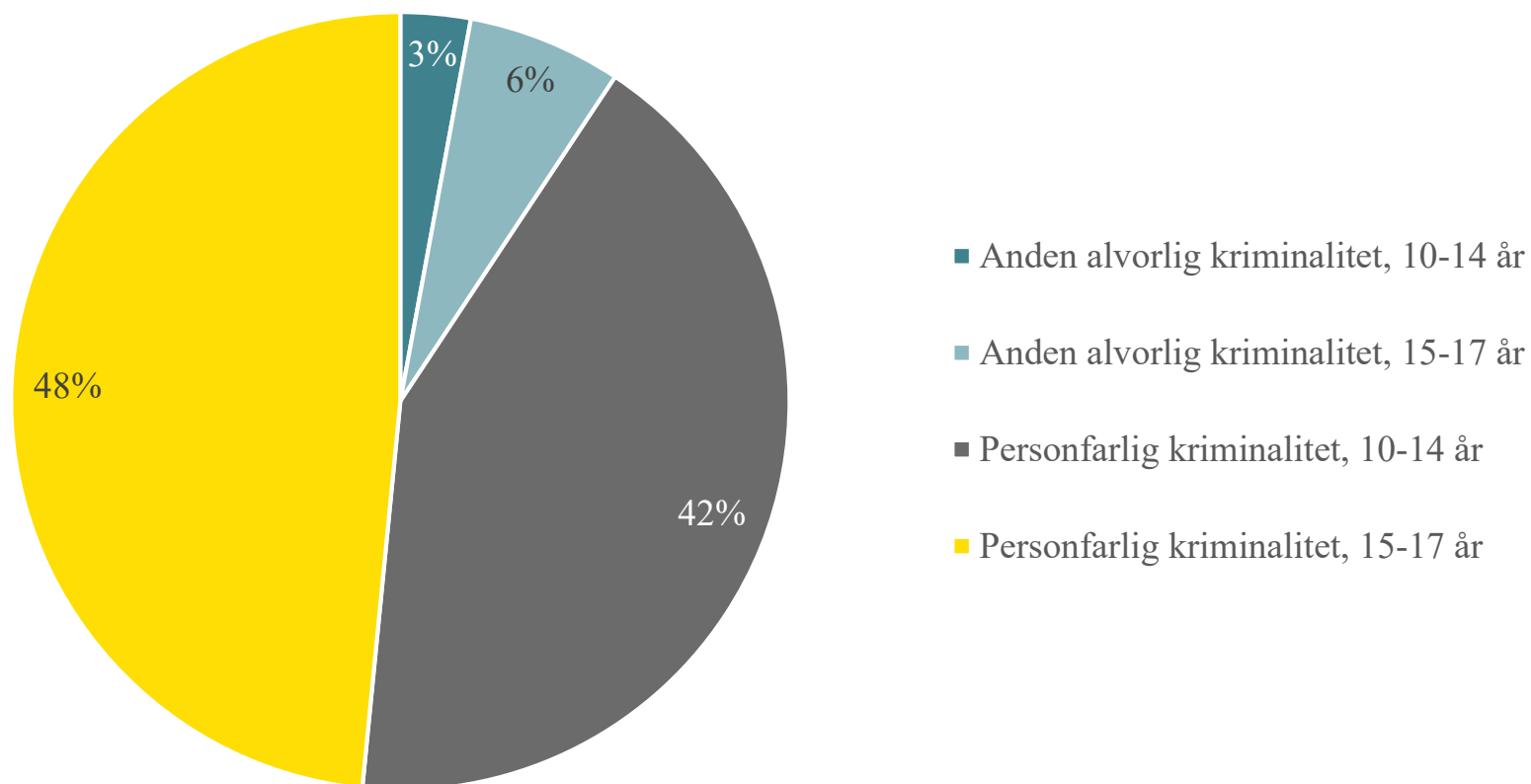

JUSTITS MINISTERIET

- Evalueringsprogram i seks dele:
 1. **Screening og henvisning** (offentliggjort december 2021)
 2. **Ungefaglige undersøgelser og indstillinger** (offentliggjort december 2021)
 3. **Nævnsmødet** (offentliggjort i maj 2021)
 4. **Udmøntning af afgørelser, tilsyn og genindbringelse af sager** (offentliggjort i juni 2022)
 5. **Effektmåling med fokus på recidiv (del 1 og del 2)**
 6. **Opfølgning: Lever reformens økonomiske konsekvenser op til det forudsatte?**

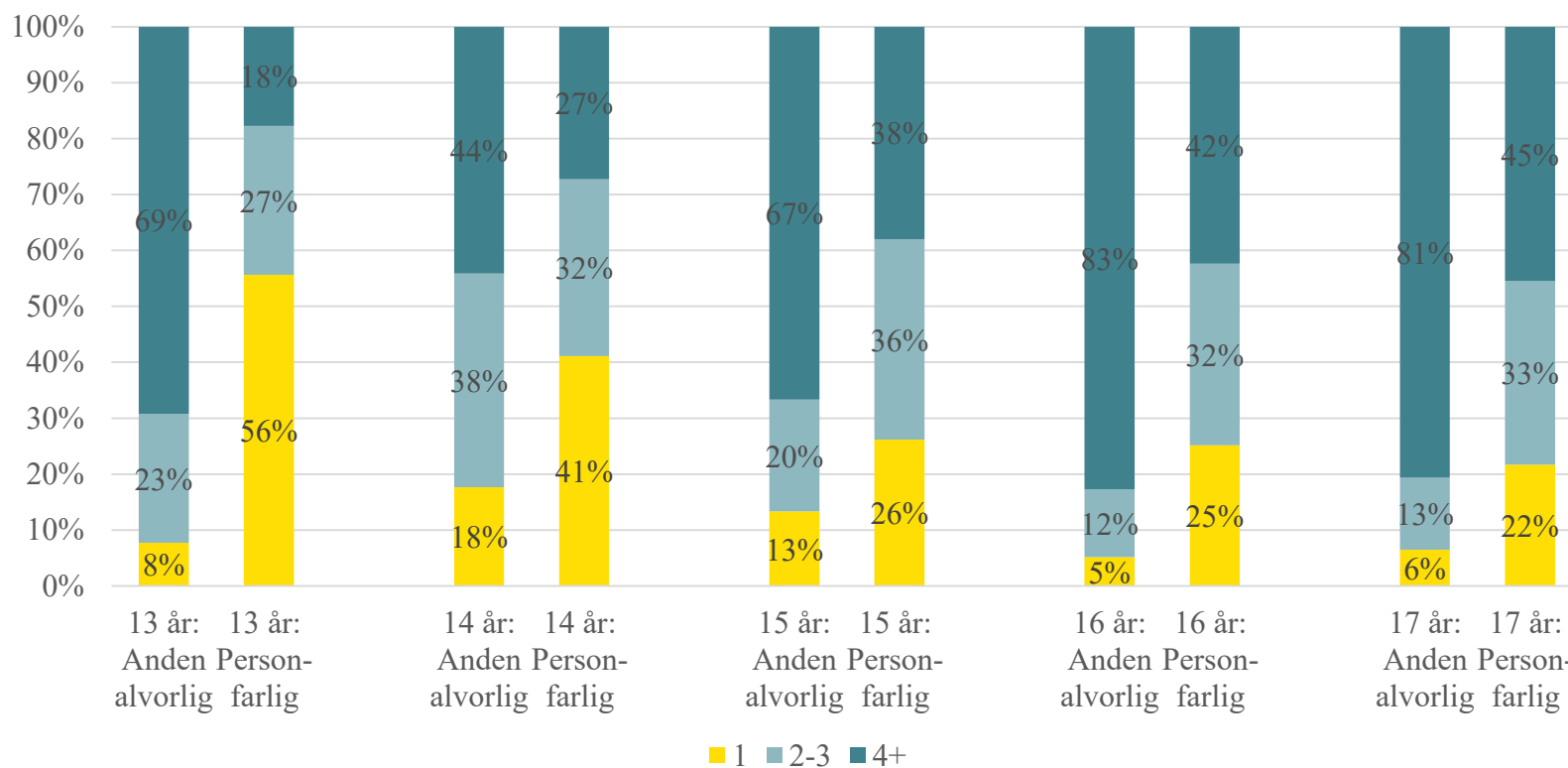

Børn og unge, der er henvist til Ungdomskriminalitetsnævnet, fordelt efter sagstype for perioden 1. januar 2019 til 30. april 2021. N=1.858

Registrerede mistanker/sigtelser

Andel børn og unge på de forskellige alderstrin, som er registreret med 1, 2-3 eller 4 + mistanker/sigtelser forud for afgørelsen i Ungdomskriminalitetsnævnet i perioden 1. januar 2019 til 30. april 2021 (N=1.713).

Sociale forhold

Andelen af børn og unge, der var anbragt forud for nævnsmødet (perioden angår 1. januar 2019 til 30. april 2021, N=1.856)

	Personfarlig kriminalitet	Anden alvorlig kriminalitet
10-14-årige	16 %	30 %
15-17-årige	23 %	34 %

Andelen af børn og unge, der har (haft) et socialt støttebehov (manuel sagsgennemgang, N=142)

	Personfarlig kriminalitet	Anden alvorlig kriminalitet
10-14-årige	59 %	94 %
15-17-årige	71 %	100 %

- Fem forskellige typer af børn og unge bliver hyppigt fremhævet af fagpersonerne i interviewmaterialet (screeningsmedarbejdere, kommunale repræsentanter og nævnsmedlemmer) og i kommentarerne i en spørgeskemaundersøgelse blandt nævnsmedlemmer.
 - Børn/unge med relation til kriminelle miljøer
 - Børn/unge i risiko for at begå yderligere kriminalitet
 - Institutionsanbragte børn/unge med gentagne henvisninger
 - Børn/unge med lav risiko for at begå yderligere kriminalitet
 - Børn/unge med *svært* nedsat psykisk funktionsevne
- De fem typer af børn og unge er en analytisk konstruktion, og der er ikke nødvendigvis tale om en udtømmende liste, ligesom de beskrevne typer af børn og unge ikke nødvendigvis er gensidigt udelukkende.

- Samarbejde mellem screeningsmedarbejdere og sagsbehandlere om sager henvist på baggrund af anden alvorlig kriminalitet:
 - Godt samarbejde i forbindelse med indhentning af oplysninger fra kommunerne.
- Samarbejde mellem screeningsmedarbejdere og medarbejdere i anklagemyndigheden i sager vedrørende 10-14-årige:
 - Godt samarbejde med medarbejdere i anklagemyndigheden i kredsene.
 - Forskel i samarbejdet på tværs af kredsene.

- Stor forskel på kommunernes erfaring med at behandle sager til Ungdomskriminalitetsnævnet
- I 68 ud af 100 sager havde kommunen kendskab til barnet/den unge forud for henvisning til Ungdomskriminalitetsnævnet
 - I mere end en fjerdedel af disse 100 sager benyttes (dele af) en børnefaglig undersøgelse som substitut for ungefaglig undersøgelse
 - I sager hvor der ikke er kendskab til barnet/den unge, vurderes det vanskeligt at overholde tidsfrist på tre uger.

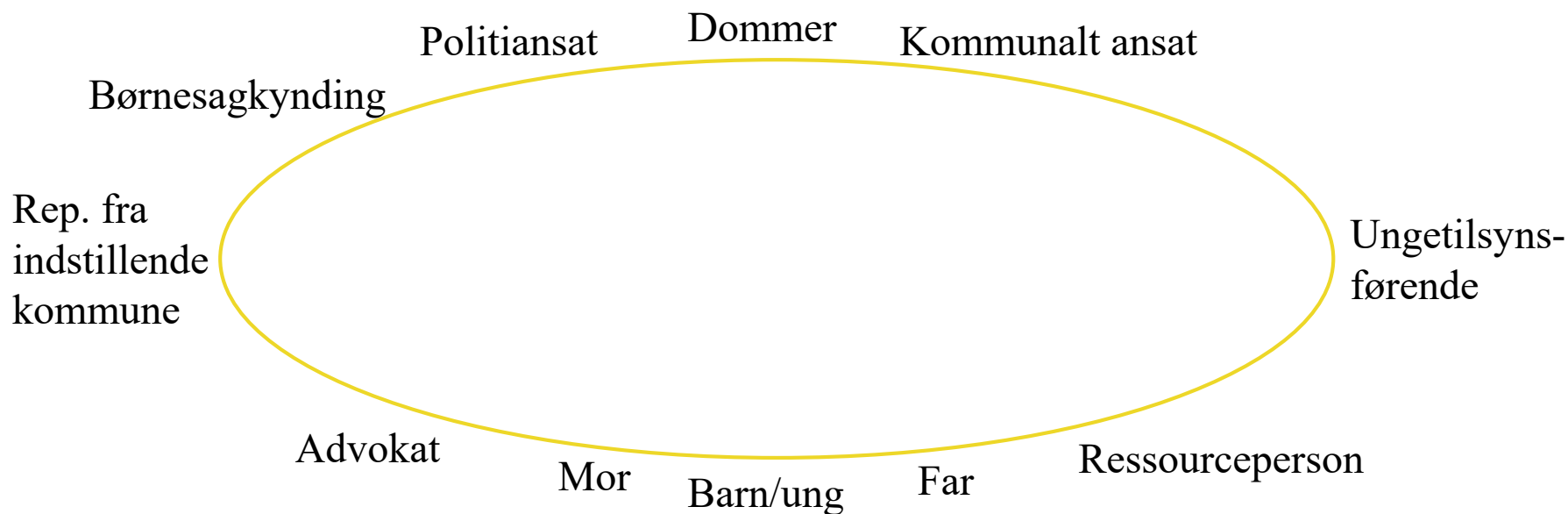

- Kommunens indstilling *følges* ofte af Ungdomskriminalitetsnævnet
- I 63 af 200 sager, der er gennemgået manuelt, indstiller kommunen til, at der *hverken iværksættes straksreaktion eller forbedringsforløb*.
 - De interviewede kommunale repræsentanter har en ensartet beskrivelse af de typer af sager, hvor dette er indstillingen:
 - sager med børn og unge, som ikke vurderes at være i risiko for yderligere kriminalitet
 - sager med børn/unge der er meget socialt udsatte, og som i forvejen modtager en række forskellige sociale foranstaltninger, herunder anbringelse.
- I en af de 200 sager, der er gennemgået manuelt, indstiller kommunen til en *straksreaktion*
 - I interviewene peges overordnet på tre barrierer i forhold til brugen af indstillinger til straksreaktioner:
 - Tvivl om rammer og retningslinjer for brugen af straksreaktioner,
 - Vurderingen af, at der i praksis ofte ikke vil være tale om en hurtig reaktion
 - Manglende kendskab til lovgivningen og manglende indsigt i, hvad straksreaktioner er.

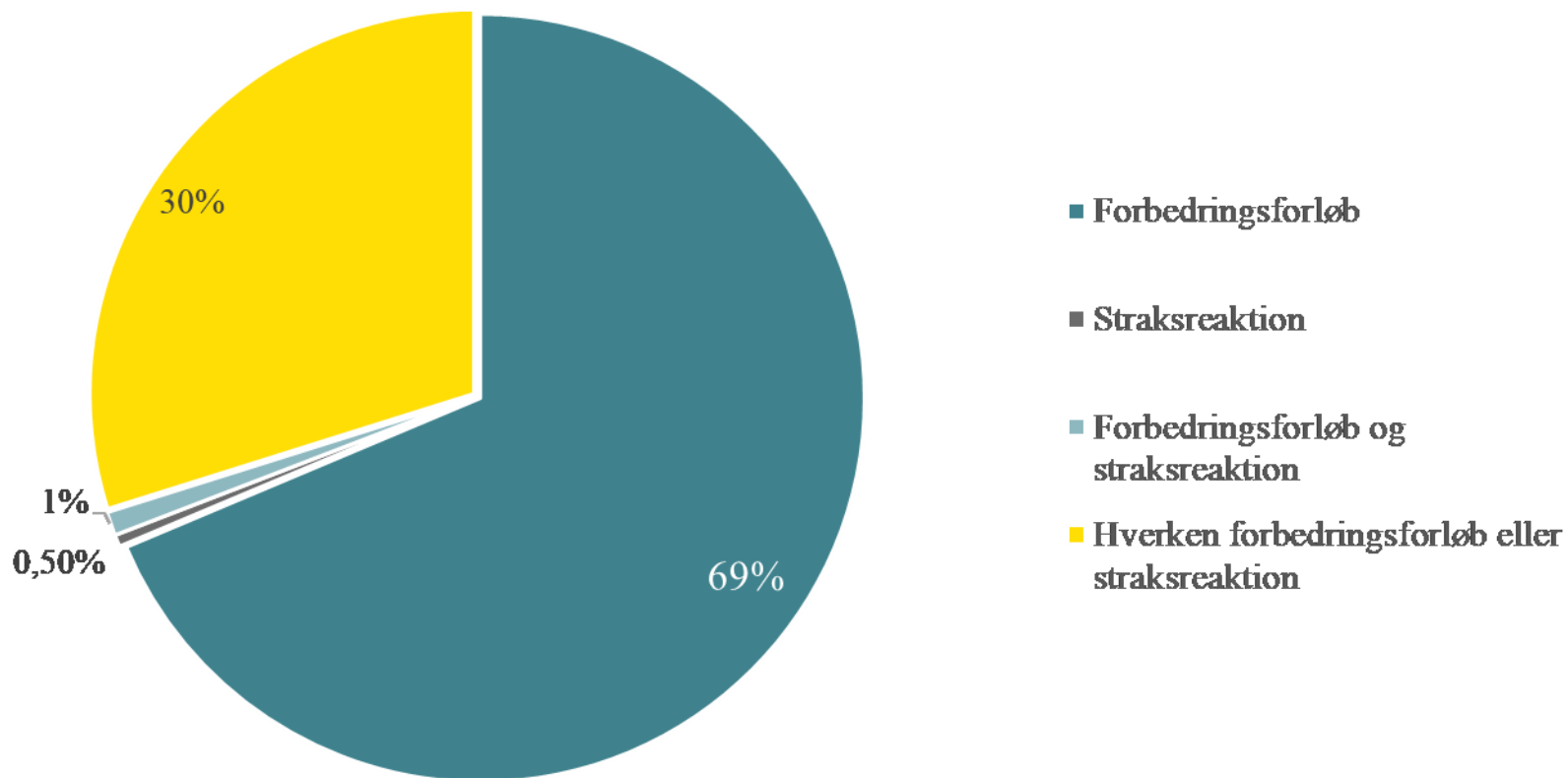
Nævnsmødet

- Nævnsmødet afholdes i mødelokaler ved byretterne
- Varighed typisk mellem 30 min. og to timer
- Typisk 10-12 deltagere:

- Formål med mødet
- Samarbejde mellem nævnsmedlemmerne
- Forældremyndighedsindehavernes deltagelse
- Børnenes/de unges muligheder for at give deres mening til kende
- Børnenes/de unges oplevelse af deltagelse
- Særligt om børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne

Afgørelser i Ungdomskriminalitetsnævnet fordelt efter afgørelsestype for perioden 1. januar 2019 til 31. oktober 2021. N=2.303

- Udmøntning af afgørelser:
 - Interviewede, kommunale repræsentanter: I de fleste sager er det uproblematisk at udmønte Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser rettidigt.
 - Der kan være barrierer i form af ventetid på socialfaglige tilbud eller mangel på ledige pladser på sikrede institutioner
- Børnenes/de unges oplevelser af tilsyn og kontrol:
 - Tilsyn: De fleste interviewede børn og unge beskriver deltagelsen i tilsynssamtalerne som ”fint nok” eller ”hyggeligt nok”.
 - Kontrol: En del børn/unge finder det ”irriterende”, men samtidig udtrykker de fleste også, at de godt kan se meningen med det.

- Samarbejde mellem ungekriminalforsorg og kommuner om tilsynet med børn og unge
 - Overordnet set godt samarbejde og god dialog
 - Enkelte udfordringer
- Samarbejde mellem ungekriminalforsorg og Kriminalforsorgen i Frihed
 - Målt over knap et år er det 12 pct. af de 15-17-årige, der er eller har været i tilsyn ved både ungekriminalforsorgen og Kriminalforsorgen i Frihed (dobbelt tilsyn).
 - Ikke alle unge bemærker, at de er underlagt dobbelt tilsyn, fordi de primært deltager i samtaler med en repræsentant fra én myndighed

- De fleste børn og unge (71 pct. af i alt 2.230 børn/unge) har *ikke* fået deres sag genindbragt for Ungdomskriminalitetsnævnet.
 - 18 pct. af de 2.230 børn/unge har fået deres sag genindbragt for nævnet én gang.
- Årsager til genindbringelse:
 - Barnet/den unge har unddraget sig tilsyn og/eller undladt at efterleve nævnets afgørelser
 - Barnet/den unge er mistænkt eller dømt for ny personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet
 - Ungekriminalforsorgen og/eller kommunerne anmoder om ændring eller ophør af et forbedringsforløb.
- I en stor del af genindbringelsessagerne træffer Ungdomskriminalitetsnævnet afgørelse om at foretage ændringer af et igangværende forbedringsforløb.

Opsamlende nedslag

JUSTITSMINISTERIET

- Bidrager med et udefrakommende blik på barnet/den unge med større fokus på kriminalitetsperspektivet
- Sikring af at kommunerne iværksætter de nødvendige indsatser over for barnet/den unge
- Øget mulighed for at træffe afgørelser uden samtykke fra barnet/den unge

- Størstedelen af de 18 interviewede børn og unge fortæller, at de har været igennem en positiv, personlig udvikling efter afgørelsen i Ungdomskriminalitetsnævnet.
- Fire ud af de fem interviewede forældremyndighedsindehavere fortæller, at forbedrings- og tilsynsforløbet har haft en positiv betydning for familien og deres barns personlige udvikling.
- Blandt de interviewede ungetilsynsførende er der generelt en vurdering af, at de enkelte forbedrings- og tilsynsforløb har en positiv betydning for de fleste børns og unges adfærd og trivsel.
- Blandt de kommunale repræsentanter er erfaringerne mere blandede. De kommunale repræsentanter lægger generelt vægt på, at børnene/de unge er meget forskelligartede, og at udbyttet derfor kan variere.

Tak for opmærksomheden!

Spørgsmål kan rettes til:

jm@jm.dk (att. Signe Bechmann Hansen)

JUSTITSMINISTERIET